

DUYÊN ANH

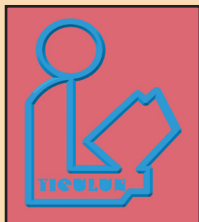
ÀNH LỬA

ĐÊM TŨ

HỒNG ĐỨC

ÁNH LỬA ĐÊM TÙ

DUYÊN ANH

Mùa Xuân, Con Hoang, Hận Thù Và Tình Yêu

Cánh cửa phòng «đặc biệt» mở rộng. Giám thị Sáu đen đẩy ba tên tù mới vào. Hắn đẩy mạnh đến nỗi cả ba đứa cùng ngã chúi về phía trước một lúc. Sáu đen khép cửa lại. Tiếng bản lề khô dầu kêu ken két rộn người. Sáu đen khóa kỹ rồi lật cửa xép lên, chỗ miệng vô gọi :

- Du chột !

Du chột đang trần truồng như nhộng, nằm dài trên mảnh chiếu cho đàn em đấm bóp, ngồi dậy :

- Em nghe đây xép...

- Giao mày ba thằng mới đó. Rán dạy dỗ chúng nên người nghe mày ! Năm nay tổ chức gì không ?

- Thừa xép, vẫn «đả Lôì đài», mời xép làm chủ tọa.

Sáu đen nhe hàm răng vàng, cười hềnh hếch :

- Tới tao sẽ xuống. Năm nay, tao treo giải thưởng lạ lắm đó.

Du chột gật đầu :

5 | Ánh Lửa Đêm Tù

- Cảm ơn xếp.

Cánh cửa xép kéo xuống. Sáu đèn đã bỏ đi. Ba tên tù mới đứng nép một góc tường. Du chợt búng tay. Thằng đàn em chạy khỏi chỗ nó, đem tới chiếc quần xà lỏn. Du chợt đứng lên. Thằng đàn em mặc quần hộ nó. Nó lại búng tay. Thằng đàn em khác mỗi điều thuốc lá, cắm vào môi nó.

Hít một hơi thật đầy, vua phòng «đặc biệt» của trại Tế Bần nhả khói văng tục :

- Đ.m., năm hết Tết đến mà còn gửi «hàng».

Du chợt nghiêng răng ken két :

- Lại đây tao coi mặt mũi, mấy thằng chó đẻ !

Ba tên tù mới cúi gằm mặt, lồm lũi bước tới. Du chợt chờ tên thứ nhất tới vừa tầm tay, nó phóng một trái đấm trúng bụng tên tù mới. Kẻ khốn nạn ôm bụng quần quai. Du chợt hát hàm :

- Đau không ?

Kẻ khốn nạn nhăn khó

- Thừa đại ca đau lắm.

Du chợt đưa nắm tay lên miệng thổi phù phù :

- Liệu tao ra ngoài làm ăn nổi nhờ trái đấm này không?

Đám đàn em Du chợt lao nhao :

- Đại ca ra ngoài, trên đời này làm gì còn du đặng.

- Đại ca đấm ác thiệt quá.

- Đại ca đấm thật đẹp.

Du chợt nhếch mép cười :

- Nhưng ra ngoài làm đi gì. Ra ngoài kiếm ăn vất vả lắm.

Nó vẫy tay bảo hai tên tù mới bước gần chỗ nó đứng. Du chợt dặng chân đạp một thằng. Nó nhảy song phi đá một đường làm vẹo cổ tên thứ ba. Rồi nó ngã lăn ba vòng dưới sàn phòng. Đám đàn em vỗ tay ca ngợi. Du chợt đứng lên phải bụi :

- Sáu đen dặn tao dạy dỗ chúng mày. Tao nghĩ hôm nay là ngày cuối năm, dạy dỗ vậy đủ rồi. Dạy dỗ thêm phí hết «công lực», tối nay sức mấy mà dự «đả Lôì đài». Rán ngoan ngoãn nghe tụi bay. Chịu khó bịt mồm tụi bay lại, đủ ngày đủ tháng Tế Bần sẽ tha tụi bay. Tìm cách trốn chỉ có nước phơi xác trên hàng rào kẽm gai.

7 | Ánh Lửa Đêm Tù

Du chợt đánh trận đòn phủ đầu nương tay nhất trong quãng đời làm vua phòng «đặc biệt» của nó. Nó trở về chỗ cũ, cởi quần xà lỏn, nằm sấp trên chiếu để hưởng sự đầm bóp của đàn em.

Từ lúc này, Phú cao vẫn ngồi dựa lưng vào tường làm «khán giả». Nó không hề mở miệng ca ngợi Du chợt hay vỗ tay hoan hô vua phòng. Phú cao bị «hót» vô Tề Bần bảy tháng rồi. Hôm mới làm «tù con số», nó cũng được Du chợt đánh phủ đầu một trận thập tử nhất sinh. Phú cao nghiêng răng chịu đòn.

Ba tên tù mới ngồi cạnh nó. Một thằng hỏi :

- Anh mới vô à ?

- Không

- Nó đánh anh đau hơn tụi này không ?

- Câm miệng.

Phú cao đưa cánh tay áo quạt ngang trán. Nó bảo tên tù mới ngồi bên nó :

- Muốn chóng ra, chúng mày nên khóa mồm lại.

Ba tên tù mới biết thân phận không dám hỏi han thêm. Phòng «đặc biệt» nhộn nhịp lạ thường. Bọn du đang

bàn tán xôn xao về vụ «đả Lôi đài» tối nay.

Quá khứ, hiện tại hay tương lai, dường như chỉ thu hẹp trong phòng «đặc biệt». Bọn tù mới đưa nhau gói xoàn xoạt. Phi cao nhìn bốn bức tường đầy máu rệp, khẽ nói :

- Đến lượt rệp đánh phủ đầu bây đó ma mới ạ.

Rệp đói lòn nhón phiêu lưu trên thân thể ba tên tù mới. Chúng nó cởi tung áo, gói đến chảy máu. Rệp đốt no, nằm tênh hênh trên sàn phòng hết bò nổi. Phú cao giục :

- Bắt rệp dí lên tường đi, máu chúng mày sẽ được tô thăm phòng «đặc biệt».

Bọn tù mới làm theo lời Phú cao. Nhưng giết rệp xong, mình mẩy chúng nổi lên từng mảng thịt nhỏ cơ hồ những cái cù lao li ti nổi lên ở những khúc sông rộng. Phú cao hỏi :

- Muốn hết ngứa không.

- Dạ muốn.

- Tù con so à ? Đây là lần đầu à ?

- Dạ.

9 | Ánh Lửa Đêm Tù

Đề tao giúp đỡ. Phú cao xin phép Du chột, lấy đèn cây châm lửa. Nó bắt ba tên tù mới nằm dài, cởi hết quần áo. Phú cao dốc ngược ngọn đèn cây cho chất nền nhỏ giọt trên những mảng da bị rệp đốt nổi lên. Nền chảy xuống. Nóng hổi. Con ngựa cầm lại ngay. Lát sau, nó bảo bọn tù mới bóc lớp nền ra.

Bọn tù mới xuýt xoa :

- Đã quá, đã quá..

Bên ngoài trời bắt đầu tối. Phòng «đặc biệt» được lên đèn.

Du chột tuyên bố :

- Như đêm trừ tịch mọi năm, đêm nay tạo tổ chức «đả Lôì đài» kiếm tay võ sĩ vô địch, thằng nào được làm võ sĩ vô địch, thằng ấy sẽ hết phải làm việc, cứ nằm lì tại phòng chơi khơi khơi như tao. Ngoài ra còn được tặng gói thuốc Ruby. Trận đấu bắt đầu, tụi bay đánh thật tình nghe, đánh học máu mồm, dòn máu mũi coi chơi cho đã mắt. Xếp Sáu đen sẽ chủ tọa.

Bấy giờ, Sáu đen chưa có mặt. Du chột quát :

- Hưng sư tử tranh với Vận Cầu Bông.

Y hệt đội trưởng bọn giác đầu. Du chợt dùng dây lưng quất veo veo vào không khí. Hai tay giác đầu Tế Bần là Hưng sư tử và Vận Cầu Bông mình trần, mặc chiếc quần xà lỏn, từ đám đông, chạy vọt ra, cúi đầu chào Du chợt. Đám du đảng làm thành một vòng tròn rộng, đánh đai, quây lấy hai tay giác đầu.

Những trái đám đã được phóng ra. Giải thưởng của Du chợt hấp dẫn quá. Riêng cái mục không phải rửa cầu tiêu đã hấp dẫn rồi. Hưng sư tử lồng lộn như con sư tử lao vào Vận Cầu Bông. Tên du đảng có hạng này tránh né một cách tài tình. Du chợt nghiêng cảm tình về Hưng sư tử. Thành thử, đám du đảng cổ vũ Hưng sư tử rất nồng nhiệt.

Nhưng Hưng sư tử quá đại đòn. Nó hùng hục đám đá, không biết giữ sức. Vận Cầu Bông chỉ né đòn. Nó mưu mẹo đầy người. Chờ đợi địch thủ thấm mệt, Vận Cầu Bông mới tấn công. Mỗi trái đám phóng ra, Hưng sư tử lãnh đủ. Nó đám tặng địch thủ hai trái rồi lại vòn. Hưng sư tử thở hỏn hển, mồ hôi đầm đìa. Đã đến lúc kết thúc trận đấu. Vận Cầu Bông xáp đến gần, đám như mưa trên mặt, trên ngực Hưng sư tử. Con sư tử của Du chợt gục ngã. Vận Cầu Bông lôi dậy đám một trái cuối cùng. Hưng sư tử ứa máu mồm nằm bất tỉnh.

Du chợt vỗ tay :

- Vận Cầu Bông thắng Hưng sư tử.

Bọn du đang hoan hô Vận Cầu Bông. Hưng sư tử được kéo khỏi «đả Lôi đài», được đắp nước lạnh vào mặt.

Bọn du đang hoan hô Vận Cầu Bông. Du chợt lại quất veo véo dây lưng vào không khí :

- Tám Rô tranh với Lâm Sùi.

Hai tay giác đấu khác hùng dũng tiến ra. Trận đấu diễn biến đầy hứng thú và hồi hộp. Hơn một tiếng đồng hồ hò reo cổ vũ, các tay giác đấu Tế Bần bị loại ra hết, kể cả Vận Cầu Bông. Cặp Năm Hòa Hưng, Bốn Lơ xe vào chung kết. Cuối cùng. Bốn Lơ xe hạ Năm Hòa Hưng. Du chợt đang định tuyên bố kết quả và phong chức võ sĩ vô địch cho Bốn Lơ xe thì giám thị Sáu đen đẩy cửa bước vô. Du chợt vắt chiếc dây lưng đi, đơn đả chào đón Sáu đen. Đám du đang im phăng phắc. Sáu đen hỏi :

- Xong chưa ?

- Dạ, thưa xếp, xong rồi ạ !

- Năm nay đưa nào vô địch ?

- Thừa xếp, Bốn Lơ xe.

Sáu đen lắc đầu :

- Uổng quá, tao đến chậm. Tao treo giải đặc biệt năm nay. Đưa nào hạ được Bốn Lơ xe, tao cho ba trăm bạc và cho theo tao qua chợ Bến Thành chơi một vòng. Có đưa nào dám ăn thua với Bốn Lơ xe không ?

Đám du đãng ngẩn ngơ nhìn nhau. Những thằng «chì» nhất đã dự giải còn những thằng «yếu» đâu dám tơ tưởng ba trăm bạc của Sáu đen. Phú cao mím môi. Rồi liếm mép lia lịa. Máu trong cơ thể nó đang chảy cuồn cuộn. Trái tim nó đập liên hồi. Tự nhiên mồ hôi nó vã ra.

Nó nhắm mắt lại, thở dài. Sáu đen cười hềnh hệch :

- Đi một vòng Sài gòn là cha rồi, không đưa nào dám à ?

Phú cao mở mắt ra. Sáu đen vẫn nhe răng cười. Ánh vàng le lói chiếu thẳng vào mặt Phú cao. Nó nghĩ tới nhiều thứ. Bỗng Phú cao giơ tay :

- Thừa xếp, tôi dám.

13 | Ánh Lửa Đêm Tù

Phú cao rẽ đám du đang bước tới gần chỗ Sáu đen.
Du chột ôm bụng :

- Bô khi, nghèo mà ham. Bộ mày muốn gửi xác ở Tể Bần hả, con ?

Phú cao lặng thinh. Sáu đen vỗ vai nói :

- Qua giêng mày được tha rồi, ham ba trăm làm chi để chết rũ xác ?

Bốn Lơ xe lè lưỡi :

- Thằng khờ này điếc không sợ súng xếp ạ !

Phú cao cởi phăng áo ra :

- Tao không muốn nói nhiều.

Sáu đen có vẻ thích thú. Hấn hất đầu :

- Ờ, thử đi, đã biết mèo nào cắn miu nào.

Bốn lơ xe gồng các bắp thịt, thị uy địch thủ. Nó thấp hơn Phú cao một cái đầu. Đám du đang nín thở xem Bốn Lơ xe giết Phú cao. Phòng «đặc biệt» nghệt thở.

Bốn Lơ xe múa tay làm trò. Phú cao chưa thềm động thủ. Chờ Bốn Lơ xe huênh hoang đã đời, nó mới đá như địch thủ một cái.

Bốn Lơ xe tức lộn ruột, nhào vô. Nhưng nó là thứ tép riu so với Phú cao. Bốn lơ xe chỉ là võ sĩ vô địch ở Tế Bần. Phú cao đã để dĩ vãng đâm chém, đánh lộn của nó trở về con người nó. Nó đánh những miếng đòn thật hiểm ác. Không đầy năm phút Bốn Lơ xe ôm mặt đầy máu me gục xuống sàn phòng.

Sáu đen nhảy cõn :

- Mày thắng rồi cao ạ, hê hê, giấu nghề kín đáo.

Du chột cười khẩy :

- Chưa đâu, xếp ơi ! Muốn đoạt giải của xếp, thằng chó đẻ phải bước qua xác tôi.

Phú cao trả đũa :

- Chờ xem.

Du chột nhổ bãi nước miếng :

- Hạ xong mày, ông phải đái vô mặt mày, chó đẻ ạ !

Phú cao thủ thế. Du chột tấn công luôn. Phú cao thừa hiểu rằng khi đã công khai ăn thua đủ với vua phòng, hoặc mình chết, hoặc vua phòng chết. Không đời nào vua phòng chịu để mình sống trong nỗi nhẹn nhục nữa. Nên nó quyết sống mái cùng Du chột.

Du chột đã coi đòn Phú cao đánh Bốn Lơ xe. Nó không dám khinh thường địch thủ. Phú cao đâm một trái cầu âu rồi nhảy sang một phía, hỏi Sáu đen :

- Thừa xếp, mấy giờ rồi ?

- Chín giờ.

Du chột phóng người ôm chặt lấy Phú cao. Đòn trước tiên của nó là cản cánh tay Phú cao. Phú cao đau đớn. Du chột muốn cản đứt thịt địch thủ. Phú cao không tài nào gỡ nổi miếng đòn ác hiểm. Mắt nó hoa lên. Du chột tặng nó một trái vào bụng rồi mới buông miếng đòn cản ra. Cánh tay phải Phú cao ứa máu và tê dại. Du chột không bỏ lỡ dịp may, nó chồm tới tung ra những trái đâm trời giáng. Phú cao lãnh đủ và chưa thể phản công. Đám du đảng Tế Bần cổ vũ rần rần. Bốn Lơ xe đã trỗi dậy, nhìn địch thủ của mình đang làm bia hứng đòn Vua phòng.

Nó gắng gượng mím một nụ cười. Nụ cười nở ở khuôn mặt bê bết máu mới quái dị làm sao. Bốn Lơ xe dẫn đàn anh :

- Nhớ đái mù mắt nó nghe đại ca. Nước đái lậu của đại ca vào mắt nó thì sức mấy nó chống nổi bệnh mù.

Du chột ngoảnh lại :

- Mày yên chí, nhô con.

Lần thứ hai Du chột phóng người ôm chặt lấy Phú cao. Đòn cũ của nó lại đỡ ra, tìm cánh tay trái của Phú cao cắn đầy răng. Phú cao kêu lên như bộng. Giám mị Sáu đen xoa tay :

- Du chột, mày vẫn còn phong độ vua phòng lắm.

Vua phòng Du chột đã sử dụng ngón nghề làm tê liệt đôi tay địch thủ. Bây giờ mới là lúc nó vờn Phú cao. Con mèo già cắn gần nát đầu con chuột nhắt, cần phải giải trí và phô trương võ nhà nghề. Nó bước gần Phú cao giáng từng trái não nề lên mặt thẳng khốn nạn. Không một trái nào nương tay. Cắm thù dồn về bàn tay nó, và nó trút cắm thù vào mặt Phú cao.

Nhưng Phú cao vẫn chịu đòn. Kẻ muốn làm anh hùng ngã chúi. Địch thủ của nó thộp cổ lôi dậy, đấm như tử. Phú cao mềm nhũn nằm bất tỉnh. Dư chột lật ngược nó lên, dang hai chân qua mình Phú cao và xin phép Sáu đen :

- Xếp cho em «dạy dỗ» con ngựa này ?

Sáu đen nhún vai thản nhiên :

- Làm lẽ đi, còn qua Sài Gòn kéo tan chợ Tết rồi.

Du chột tụt quần xuống. Nó sắp đái lên mặt Phú cao. Bất thần Phú cao vụt tỉnh. Nó vươn tay thật nhanh chụp lấy hạ bộ của Du chột. Nó bóp mạnh. Bàn tay nó dính chặt lấy vật cầm. Bọn du đảng định nhào vô cứu Du chột. Sáu đen quát :

- Còn đang đấu mà. Đứa nào vô tao cắt gân.

Phú cao tay nó khỏe hơn bao giờ. Nó tưởng hạ bộ của Du chột là vỏ chai La ve. Và nó cố bóp cho nát vụn ra. Du chột trợn mắt, lè lưỡi rồi đổ xuống cơ hồ cây chuối bị chém ngang thân. Nó đã chết bởi ngón đòn khủng khiếp của Phú cao.

Sáu đen tuyên bố :

- Thằng cao thắng cuộc. Nào, qua Sài Gòn chơi một vòng.

Phú cao đứng lên. Mắt nó sung húp. Mặt nó bết máu. Nó nhổ bãi nước miếng xuống cái xác Du chột. Chiếc răng theo nước miếng và máu văng ra. Sáu đen ra lệnh cho bọn du đảng :

- Khiêng thằng hèn Du chột ra ngoài. Tụi bay có vua phòng mới rồi đó. Hoan hô đi !

Bọn đu đăng mở to mắt nhìn xác chết của Du chốt.
Và chúng nó vỗ tay rào rào...

* * *

Phú cao đẩy cửa bước vào nhà. Ngọn đèn dầu tù mù, le lói. Mụ Tư què đi vắng. Chắc mụ ra Sài Gòn kiếm tí tiền tiêu Tết. Trên chiếc ghế bố buông mừng thằng con hoang của nó đang nằm thiêm thiếp ngủ. Phú cao rón rén lại gần. Nó vén mừng lên, thò đầu vô. Phú cao cúi xuống hôn con. Chiếc cằm râu mạ tua tủa nó chạm phải má thằng nhỏ, làm thằng nhỏ nhột, cựa quậy, đưa tay gãi má rồi mở mắt. Nó trừng trừng nhìn Phú cao một lát rồi ngồi nhồm dậy :

- Ba về.

Phú cao ứa nước mắt, giọng nó sưng yêu thương :

- Ủ, ba về với con đây. Ba mua bánh cho con ăn Tết đây...

Thằng bé vươn hai tay níu lấy cổ bố nó :

- Ba đi đâu lâu dữ vậy ?

- Ba đi xa.

- Ba đi lính hờ, ba ?

19 | Ánh Lửa Đêm Tù

- Ủ, ba đi lính.

- Ba đừng đi nữa nghe ba. Ba ở nhà chơi với con ba nhà.

- Ủ, ba ở nhà với con.

Phú cao bỗng con nó ra khỏi ghế bố. Nó muốn nói với đứa con hoang, mẹ đã bỏ rơi đi lấy Lính Mỹ, bố đi làm du đăng, trốn cảnh sát hết năm này sang năm khác, muốn nói thật nhiều mà cổ họng nó bị vít kín. Hạnh phúc bủa vây quanh nó. Nó siết chặt con trong đôi tay. Và nước mắt cứ ứa hoài. Đôi mắt của đứa bé long lanh dưới ngọn đèn dầu hiu hắt. Nó ngược nhìn bố :

- Sao ba khóc hử ba.

- Ba khóc đâu nào !

- Thế nước gì chảy xuống má con nóng quá à ?

Phú cao bóp mạnh tay con. Thằng nhỏ khẽ la :

- Đau, ba làm đau con. Ba không thương con à ?

- Thương con lắm.

- Thương sao làm con đau ?

Nó đưa tay sờ mặt bố :

Sao mắt ba có cái hột gà bụi thế ?

- Ba té con ạ.

- Ba té đau không ?

- Ba té xe máy mà, đau chút xíu thôi.

Thằng bé có vẻ ngờ vực :

- Đau chút xíu sao chảy máu hờ, ba ?

Phú cao chống chế :

- Thuốc đỏ đây, con ạ !

Nó vuốt tóc con :

- Thím Tư đâu ?

- Thím đi bán đồ tối ngày, mỗi mình con ở nhà buồn thấy mồ, ba à... Con không có má, thím Tư nói vậy. Thím biểu còn lâu ba mới về. Thím Tư xạo ke, ba há...

- Ủ, thím Tư xạo ke. Ở nhà thím Tư có đánh con không ?

- Thím đánh hoài.

- Tại con hư chứ gì ?

- Đâu có, con đòi ăn đồ, thím Tư không mua, con khóc, thím đánh con.

- Thế thím đánh con đau không ?

- Đau lắm, ba à..

Phú cao đặt con ngồi trên tấm ván. Nó mở hộp bánh :

- Con ăn đi !

Thằng nhỏ nhận chiếc bánh, bỏ vào miệng nhai rau rán :

- Bánh ngon quá, ba à... Ba ăn đi.

Phú cao lắc đầu :

- Ba không ăn, để phần cho con đó.

Thời khắc lúc này trôi đi vùn vụt. Phú cao chỉ muốn đêm nay dài bằng đêm ở Tế Bần thôi. Lúc này nó đã tìm cách «bỏ rơi» Sáu đen trở về thăm vợ con. Nó đã toan nói sự thật cho Sáu đen biết. Nhưng nó sợ Sáu đen không chiều ý nó. Phú cao lợi dụng chỗ đông người, giật tay Sáu đen trốn thoát.

Pháo đã lệt đẹt nổ. Sắp giao thừa rồi. Lòng dạ Phú cao rồi bời. Nó phải trở về Tế Bần, chờ ra giêng người ta tha nó, người ta cấp cho nó cái chứng chỉ để khỏi bị truy tầm, yên thân mà làm lại cuộc đời. Thằng nhỏ hỏi ba :

- Ba không mua pháo à ba ?

- Mai ba mua cho con

Nó dỗ thằng nhỏ :

- Thôi, giờ ngủ đi.

- Con không buồn ngủ, ba à..

Khuya rồi, ngủ đi, mai ba đưa đi coi hát bóng.

- Ba ngủ với con nghe ba

- Ừ, ba ngủ với con.

Phú cao bế con sang ghé bố. Nó nằm cạnh con, vỗ về con ngủ. Chờ thằng nhỏ ngủ thiếp. Phú cao rón rén mở cửa bước ra khỏi nhà, thằng nhỏ ngồi vệt dậy, khóc thét :

- Ba ơi ! Ba đâu rồi ?

Phú cao đứng lại. Thằng nhà khóc thê thảm hơn :

- Ba ơi ! Ba lại đi à ?

Phú cao cắn nát môi. Tim nó se sắt. Nó có thể nhìn nhục tất cả, nhường bước tất cả, trừ tiếng khóc của con nó.

- Ba ơi, ba ở nhà với con...

Phú cao buông thõng tay chép miệng :

- Mai hãy hay.

Nó chạy trở lại, đẩy cửa vô :

- Ba không đi nữa, ba ở nhà với con

- Ba vô ngủ với con đi

Hai bố con nằm bên nhau. Thằng nhỏ dụi mắt vào ngực bố :

- Ba đừng bỏ con ngủ một mình nghe ba.

- Không, ba ngủ với con

Phú cao ôm chặt lấy con. Nó ngủ hồn nhiên như đứa nhỏ.

Ánh Lửa Đêm Tù

Nguyễn Văn Quân là một nhà văn trẻ sống cô đơn ở một ngõ hẻm ngoại ô. Một người con gái cảm Quân. Kẻ theo đuổi người con gái thất tình. Hắn trả thù Quân bằng cách vu Quân ăn cắp. Nhiều nhân chứng hùa nhau hại Quân. Cảnh sát tóm cổ Quân. Đau đớn. Nhục nhã. Quân lao đầu vào tường tự vẫn. Không chết. Người ta vội chở Quân đến nhà thương cấp cứu. Rồi tống cổ Quân vô khám.

Phòng 2C2 là phòng nổi tiếng nhất của khám đường. Phòng đó chứa ngót một trăm tội nhân. Toàn thị ăn cắp, hiếp dâm, giết người. Những tay anh chị nhất của Sài Gòn, Chợ Lớn, Gia định chạm trán nhau tại đây. Họ đã thanh toán nhau những mối hận thù trong bốn bức tường tù mà ở ngoài chưa kịp ra tay. Nhiều đứa chết như những con chó. Bọn tù làm ngơ. Không đứa nào dám hó hé. Chúng nó sợ kẻ sát nhân hơn sợ giám thị. Nên công lý vô nghĩa. Và lũ giám thị tắc trách và lắc đầu buông xuôi tay nhìn tội ác phô trương thanh thế. Nhiều đứa bị đánh học máu mồm, gãy bả vai, trật bánh chè, nghiền răng chịu đòn. Chúng nuôi cảm hờn chờ ngày trở về nếp sống cũ sẽ tính chuyện. Những vụ thanh toán đẫm máu công khai này không ngoài mục đích giành chức xếp xò.

Quyền Tân định là xếp xong 2C2. Nó to con, cao lớn. Quyền xuất thân ở lò du đặng Tân Định. Nó có nhiều «nghề». Duy đô, bốc, vô vi nam.. Môn nào cũng trội cả. Nó chừng hai mươi năm tuổi. Chẳng biết nó nhập làng anh chị do nguyên cớ nào. Trên ngực nó xăm hình cái đầu lâu to tướng. Hai lưỡi dao găm nhọn hoắt cắm lút cán vào hai mang tai. Dưới ghi bốn chữ : «Vì đời rửa hận».

Nguyên cái hình xăm đó cũng đủ «anh hùng» rồi. Huống chi chung quanh con người Quyền Tân định còn thù dật bao nhiêu chuyện «chọc trời khuấy nước». Nó đâm địch thủ không gớm tay. Quyền Tân định chuyên sử dụng dao con chó. Có tay đàn em đi biên giới làm ăn mua tặng Quyền con dao. Quyền khoái con dao bấm nút ba bốn lưỡi bay này lắm. Luôn luôn nó giắt bên mình.

Bốn tháng về trước, Quyền Tân định kéo đàn em tổng tiền tiệm vàng Vạn Lịch, hiếp con gái bà chủ và đánh vỡ đầu ông chủ. Cảnh sát kịp thời bao vây. Quyền bị thộp cổ cùng ba thằng đàn em. Và chúng nó kéo nhau vào 2C2.

Bấy giờ, chức xếp xong nằm gọn trong tay Tâm Cống Bà Xếp. Tâm không phải tay vừa. Thành tích của nó chỉ nghe chơi cũng đủ ớn xương sống. Nó cầm đầu năm mươi bảy tên du đặng cỡ dám rạch mặt thiên hạ xin tí

máu dăng chúa đảng. Can tội giết một người cảnh sát, đoạt khẩu súng lục, Tâm Công Bà Xếp xộ khám. Nó đã trầy vẩy hạ tên Năm Mặt Rỗ để lên ngôi xếp sòng 2C2. Nhưng gặp Quyền Tân định, sau mười lăm phút thượng đài, Tâm Công Bà Xếp ăn no đòn và tụt xuống thứ đàn em hạng bét.

Quyền Tân định chiến thắng oai hùng. Ngót một trăm tội nhân tuân lệnh nó rằm rắp, nó muốn gì được nấy và coi giám thị tựa mơ tép. Trong phòng 2C2 có nhiều thằng bị ghép tội du đảng oan uổng. Có nhiều thằng vì bị tình nhân phụ bạc, nổi cơn ghen giết người tình. Những thằng này thường là những thằng hiền, con nhà khá giả. Cha mẹ tiếp tế đủ thứ. Tiền, thuốc lá, giò chả. Muốn yên thân, chúng nó cống hiến Quyền Tân định hết.

Nghiêm nhiên Quyền Tân định là vua tù. Nó không thiếu thốn gì cả. Quyền còn để dành được món tiền lớn. Nó hy vọng mãi tù sẽ chơi bởi thả cửa. Giám thị thấy nó cai trị nổi bọn đầu trâu mặt ngựa 2C2, cho nó quyền ưu tiên.

Quyền Tân định nằm lì ở phòng, mặc tui «nhãi» làm việc. Buổi trưa nó ngủ, hai tên tù ngồi quạ. Buổi tối, nó nằm sấp trên chiếu, dang tay dang chân thoải mái. Năm tên đàn em chia tay, chân và lưng đầm bóp. Khi nó trái

ý, nó chửi đánh bọn tù như bố chửi con.

Tháng ngày nối tiếp như thế, thằng này dòi 2C2, thằng khác vô. Quyền Tân định không hề sút mẻ một chút uy tín, Nguyễn Văn Quân đã lạc vào giang sơn của nó.

Buổi sáng hôm đầu, Quyền Tân định chưa thềm hỏi han Quân.

Tối đến, nó tập hợp bạn tù. Quyền Tân định ngồi giữa chiếc chiếu. Bọn tù bu quanh nó. Quyền xoay hai ngón tay đập khế môi. Thằng tù hầu cận móc túi rút điều thuốc «Con mèo» cắm vào môi nó. Thằng tù khác bật diêm cho nó môi thuốc. Quyền Tân định rít một hơi dài, trề cằm, nhả khói hít hết bằng mũi. Đoạn nó tròn môi, lấy lưỡi đẩy ra một vòng khói đẹp mắt.

Quyền Tân định cất tiếng hỏi :

- Thằng mới vô hỏi sáng đâu ?

Tên tù hầu cận đáp :

- Thừa đại ca, nó ngồi đằng kia.

Quyền Tân định hát hàm :

- Kêu nó lại đây !

Tên tù hầu cận tới chỗ Quân ngồi, túm tóc Quân lôi dậy :

- Lại ra mắt đại ca, mậy !

Quân khép nép theo tên tù. Nó bảo Quân :

- Nhớ khoanh tay nghe mậy !

Quyền Tân định ngấm nghĩa Quân một lát. Bỗng nó phá ra cười. Bọn tù hiểu ý xếp sòng, ôm bụng cười hô hô. Cười chán, Quyền Tân định «điều tra» Quân :

- Tên mậy là gì ?

- Quân, Nguyễn văn Quân.

Quyền Tân định búng tay tách một cái. Tên tù hầu cận xun xoe :

- Đại ca dạy em chi ?

- Đ.m. chú mày chỉ dẫn nó cách xưng hô với đàn anh coi.

- Dạ, dạ..

Sau hai tiếng «dạ», một cú quai hàm nẩy lửa tặng Quân. Anh lạng người đi. Tên tù kéo anh lại, dặn dò :

- Đ.m., mày phải thừa đại ca nghe, thằng chó đẻ !

Quân đưa tay chùi vết máu sót ngang bên mép. Anh gật đầu. Tên tù nói tiếp :

- Đ.m., xin lỗi đại ca đi, mậy !

Trận đòn bên ngoài chưa làm Quân lại sức. Quân sợ Quyền Tân định đánh anh tàn nhẫn hơn. Anh cúi đầu chịu nhục. Quyền Tân định có vẻ hài lòng. Nó nhìn Quân, huýt sáo. Quân tinh ý, lễ phép :

- Thừa đại ca, tôi là Nguyễn văn Quân.

Quyền Tân định chửi thề :

- Đ.m., xưng em nghe mậy !

- Dạ, dạ...

Nó tiếp tục tra vấn :

- Nhà mày có giàu không ?

Quân khai thật tình :

- Thừa đại ca, em không có gia đình ạ !

- Đ.m. mày nói thật, hả ?

- Dạ, thừa đại ca, em nói thật.

Quyền Tân định lại búng tay. Tên tù hầu cận nhảy chồm lên đâm đá.

Trận mưa đòn rơi trên thân thể Quân. Anh tê đi và bót đau hơn những cú đầu tiên. Bọn tù khuyến khích cuộc khảo đã âm ỉ. Giám thị ngó vào làm lơ. Cũng có những tên tù che mặt sợ hãi. Quyền Tân định ra hiệu ngừng đánh.

Ly cà phê đen sánh đặt trước mặt nó. Quyền Tân định khuấy đường. Tên tù rút thuốc lá. Quyền Tân định mời lửa. Nó hợp từng ngụm cà phê nóng. Quân đứng co ro. Đầu tóc rũ rượi. Máu sùi hai bên mép chảy ròng xuống cằm. Đau đốn. Quân cảm thấy mình nhỏ bé, hèn hạ trong phòng 2C2. Anh sợ Quyền Tân định rồi. Anh muốn lay nó tha tội cho anh. Anh sắp hóa thành con heo, con heo chết bầy nhầy thịt dưới chân của thủ hạ Quyền Tân định.

Nó vẫn phớt tỉnh. Chợt nó đứng dậy. Nó bung ly cà phê tới gần Quân. Nó mời Quân uống. Anh nốc một hơi cạn ly. Quyền Tân định giăng cái ly đập bể tan tành. Nó bồi một quả trứng rồn Quân. Cà phê dồn lên họng anh ói ra khỏi miệng. Quyền Tân định mỉm cười :

- Đ.m., tưởng mày con nhà giàu !

Quân lấp bắp :

- Thừa đại ca, em đói rách lắm, xin đại ca thương tình.

- Hồi đi lính, mày đóng chức gì

- Thừa đại ca, em chức lính.

- Đ.m., mày rồn à ?

- Dạ, em là binh nhì ạ !

Quyền Tân định hét lớn :

- Đ.m., mày quên thừa đại ca rồi. Ba Bệu đánh cho nó nhớ đi, mậy !

Tên tù tuân lệnh đại ca của nó, sửa Quân toi bời. Nó đấm đá liên miên. Cho tới lúc Quân gục xuống sàn, với một dòng máu rỉ ra bên mép.

Quân ở 2C2 đã ngót ba tháng. Sau trận đòn ra mắt Quyền Tân định, anh được kết nạp làm đàn em của nó. Quyền Tân định thôi hành hạ Quân. Ngược lại, Quân phục nó như những tên tù khác.

Chiều nay là chiều ba mươi tháng chạp. Còn nửa ngày nữa là tất cả phòng kéo nhau đi làm «cỏ vê». Tên giám

thị mới của 2C2 suất thân là tên tù có án nặng. Nó mới nhận chức bữa trước, coi bộ nó rất tàn nhẫn.

Nó chú ý Quân. Con nai tơ lọt vào cặp mắt hồ đỏi. Kinh nghiệm anh chị dạy nó phải hạ một thằng trong đám thủ hạ của Quyền Tân định để gây vốn thị uy. Ngắm kỹ, nó quyết định chọn Quân thay vì chọn Ba Bệu. Nó hách dịch nói :

- Chúng mày ngừng tay chút xíu đi !

Chỉ mặt Quân, nó hỏi :

- Tên mày là gì ?

- Quân ạ !

Nó nhô bãi nước miếng :

- Quân hả, quân mắc dịch ! Mày lười quá, đi với tao có chút việc.

Quân tuân lệnh thằng giám thị. Nó đưa anh vào văn phòng của nó. Lấy còng khóa chặt tay anh và trở tài đâm đá. Nó đánh Quân tới tấp. Quân gục. Nó túm tóc lôi lên, vả lia lịa vào mặt anh. Trận đòn ấy khốc liệt hơn trận đòn ra mắt Quyền Tân định.

Anh đập nó mấy cú trả đũa. Không thăm tháp gì. Nó càng cáu, càng tin rằng Quân là thứ dữ cần trị tội. Sau mười lăm phút làm thân con chuột để thằng giám thị gương móng vuốt mèo đùa bỡn, nó cời còng cho Quân và dắt anh ra chỗ đồng bọn. Mặt mày Quân sung vù. Máu sùi hai bên mép. Thằng giám thị đập Quân một đập nữa. Quân quy hăn. Nó chửi bới om sòm.

Ba Bệu nhìn Quân chết lịm. Nó vù vùi về báo cáo Quyền Tân định, mặc kệ thằng giám thị dọa. Quyền đang nằm dài hút thuốc lá, ôn dĩ vãng, vụt dậy. Nó giắt lưỡi dao cạo râu vào cánh tay. Lấy dây thun quấn chặt, rồi buông tay áo xuống.

Quyền Tân định bổ nhào tới phía thủ hạ của mình. Lúc đó, thằng giám thị đương hò hét, tác oai. Quyền Tân định đến sau lưng nó mà nó không hay. Quyền vỗ tay thằng giám thị. Nó vừa kịp quay lại thì Quyền đã đâm nó một quả trứng mắt và bồi thêm nột cái đập.

Thằng giám thị ngã ngửa. Quyền giẫm chân lên ngực nó, hạch tội

- Đ.m., mày vừa hạ đòn em tao hả ? Được lắm, tao cho mày nếm đòn Quyền Tân định ! Mày chưa nghe tiếng cha nội mày hả, thằng chó đẻ ?

Quyền ra lệnh :

- Ba Bệu và Tám Lé khiêng thăng Quân về phòng. Tâm giúp tao một tay.

Tâm Công Bà Xếp xắn tay áo, dựng đứng thăng giám thị. Quyền Tân định nhổ toẹt bãi nước miếng giữa mặt nó :

- Đ.m., giám thị, ông nội mày cũng không có ngán. Đ.m., mày dám qua mặt ông. Ông sẽ xài mày như mày đã xài đàn em ông. Mở mắt ra, thăng chó đẻ !

Nó vận dụng hết sức lực, giáng những quả đấm phục thù trên thân thể thăng giám thị. Quyền say sưa trở đòn. Cho tới khi thăng giám thị ngã rạp xuống bãi cỏ. Bây giờ, Quyền Tân định mới móc lưỡi dao cạo râu, rạch mặt thăng giám thị ba vết. Máu tươi rì rỉ chảy. Quyền Tân định lè lưỡi liếm dao, nghiền răng :

- Đ.m., ông muốn ở đây trọn đời mà ! Mày có ngon thì chơi ông đi. Đ.m. lần sau còn ti toe, thì ông xẻo đứt cái tai đa !

Quyền Tân định lầm lũi về phòng. Mặt trời tắt hẳn. Cả khám biết chuyện Quyền vừa nêu thêm thành tích cho 2C2.

Quân tỉnh một lát rồi lại thiếp đi. Ba Bệu và Tám Lẻ thay phiên ướp khăn ướt lên mặt Quân. Đến đêm, Quân mới gượng dậy được. Đèn đóm tắt hết. Tiếng ngáy khò khò của bọn tù đều đặn. Quân khát nước. Quân lồm cồm bò đi kiếm đồ uống, đụng Quyền Tân định. Quyền Tân định lên tiếng :

- Đứa nào đó ?

Giọng Quân yếu ớt :

- Em, Quân đây, đại ca ơi !

Quyền tung mền nhòm dậy :

- Chú còn đau không ? Kiếm gì đấy ?

- Thừa đại ca, em khát nước quá. Thằng giám thị đâm em hung quá.

- Đ.m., thằng chó đẻ. Anh hạ nó đo ván, rách mặt nó rửa hận cho chú rồi. Đ.m., chắc anh dám ở đây lâu hơn hạn tù quá, chú ạ ! Cần chó gì. Ai bảo thằng chó đẻ dám hạ chủ !

Quyền ân hận :

- Máy thằng mắc dịch của anh hèn mặt để nó sỉ nhục chú. Nghĩ ước muốn học máu, Đ.m., anh thương chú

nhất trong bọn. Đề anh kiểm nước nghe.

Quyền Tân định đưa ca nước cho Quân. Anh đỡ lấy, uống ừng ực. Quyền hỏi :

- Chú hút một điếu thuốc đen nhé.

Quyền rút thuốc đặt vào môi Quân. Nó xòe diêm. Ánh lửa từ que diêm tỏa ra một vùng ánh sáng nhỏ. Nhỏ lắm. Nhưng đủ để Quân trông rõ khuôn mặt của Quyền Tân định.

Quân hít một hơi thuốc thật dài. Khói thuốc bay. Quân nghĩ đến mùi thơm phảng phất trong chất thuốc đắng. Tự nhiên anh cảm thấy những vết đau lành hẳn. Ngoài trời, dường như mùa xuân đã sang rồi.

(1963)

Người Đàn Bà Không Tình Ái

Trước khi sống những ngày tháng tủi nhục của gia đình tôi, dì Nuôi đã ôm ấp trong lòng muôn vạn nỗi đắng cay của người đàn bà trong cuộc đời không biết thời con gái.

Sinh nở được đúng mười ngày, phần vì kiệt sức, phần vì thiếu cơm ngon, phần vì đói thuốc bổ, mẹ dì chết khốn nạn dưới túp nhà tranh vách nát, trên chiếc giường ọp ẹp, chưa kịp đặt tên con. Người cha lột chiếu bỏ xác vợ vùi dập ngay sau vườn, đoạn đem đưa hài nhi bú nhờ cùng xóm. Mấy tháng trời chứng kiến cảnh con mình nhay từng cái vú lép kẹp của những bà mẹ mà thân phận cũng hẩm hiu chẳng khác gì thân phận mình, cha dì Nuôi đem con cho người cùng xóm cuối thôn rồi bỏ đi nhập bọn cướp, quấy phá lung tung. Ít lâu sau, có tin lính lệ bao vây làng Thanh Triều bắt trọn ổ đạo tặc giải về huyện xử tội. Cha dì Nuôi bị đánh đập tàn nhẫn, bị gọt đầu phát vãng lên mạn ngược. Từ đấy mất hẳn tin tức.

Dì Nuôi sống sót nhờ đủ thứ sữa. Và nhờ cơm hẩm trộn ngô khoai, sắn đậu, dì lớn lên phải trả nợ bằng những ngày dài hun hút chăn trâu, cắt cỏ, vớt bèo mò rong, những đêm sâu vùi vùi say lúa, dãi gạo, đấm lưng,

quạt gải, bằng những ngọn roi vút thăm tím mình mẩy, bằng những gánh nặng trầy bả vai, bằng những mớ đau thương rỏ nước mắt, bằng những mùa đông lạnh buốt tâm hồn. Ở nhà này vài tháng, người ta chán ghét đuổi cổ đi đi. Dì Nuôi lại nương thân cửa nhà khác. Cứ thế chuỗi thời gian ấu thơ của dì xê dịch khắp làng thôn mãi đến năm hai mươi năm tuổi, dì mới lạc vào nhà bà ngoại tôi để ngụp sâu xuống giòng sông nước mắt.

Bà ngoại tôi vừa nghèo nàn, lại hay bệnh tật. Cơm ăn bữa thiếu bữa đủ, nhưng bà tôi quý dì Nuôi bởi bà tôi có một đứa con gái là vợ tôi thì đã lấy chồng xa, ít khi về thăm mẹ. Còn đứa con trai thì mắc chứng hen, tha thẩn suốt ngày ngoài bờ ao, mồm nói lảm nhảm y như bị ma quỷ ám ảnh. Dì Nuôi săn sóc bà ngoại tôi chu tất lắm. Dì thu dọn cửa nhà, mò cua bắt ốc kiếm thức ăn. Hai vụ lúa dì đều cặm cùi mót nhặt nên nồi cơm tạm đầy. Bà tôi nhận dì làm con nuôi. Dì mang cái tên thật giản dị : dì Nuôi.

Mẹ con quần quít bên nhau tròn hai năm. Hai năm đủ thì giờ để mọi vết thương trên thân thể dì tróc vảy, ăn da non. Bà ngoại tôi khuyên dì gây đàn gà con lấy vốn, nhờ mai một về nhà chồng thì có cửa hồi môn. Đàn gà con hãy còn kêu liếp liếp. Một buổi sáng, vợ chồng anh thợ mộc làng bên nhà bà ngoại tôi đến chuyện trò.

Chị vợ muốn hỏi dì Nuôi cho chồng chị ta. Chị ta thổ lộ rằng vợ chồng ăn ở với nhau ba bốn năm trời mà chưa sinh đẻ mống con nào. Điều này khiến chị ta buồn rầu. Chị ta mê đồng bóng, chùa chiền nào cũng ngồi hầu. Thánh dạy nếu chồng chị cưới vợ lẽ sẽ có con trai. Chị ta đắn đo mãi, nay nhờ người chỉ mạch, chị đích thân sang tỏ ý định với bà ngoại tôi và dì Nuôi. Chị ta hứa nhất định không ghen tuông, không kèn cựa khi dì chung sống cùng vợ chồng chị ta. Chị ta sẽ giao tay hòm chìa khóa, tùy dì Nuôi định liệu nhà cửa, chị ta mắc đồng bóng chùa chiền.

Bà ngoại tôi bảo dì Nuôi suy nghĩ kỹ kéo nữa hồi hận. Dì Nuôi nghe vợ anh thợ mộc nói bùi tai quá, dì bằng lòng ngay. Tháng sau, dì xách khăn gói tới làm lẽ anh thợ mộc. Mấy tháng đầu, dì sống rất sung sướng. Chồng dì chiều chuộng dì đủ điều. Anh ta là dân thợ lành nghề, thành thử tiền bạc gia đình dư giả đôi chút. Thỉnh thoảng dì qua thăm mẹ nuôi, mua nhiều quà bánh và dúm tận tay mẹ đồng bạc hào. Bà ngoại tôi hỏi dì có được dễ chịu không dì toét miệng cười gật đầu. Mẹ con hàn huyên trọn buổi. Bà ngoại tôi ước ao dì Nuôi cứ như thế này mãi, rồi dì có con chắc còn sung sướng hơn. Song đợi tám chín tháng rỗng rã, dì Nuôi chẳng tỏ dấu hiệu gì là người có mang, chị vợ thất vọng. Chị ta kiếm cách hành hạ dì Nuôi. Anh chồng cũng hùa theo

mắng mỗ dì. Họ bắt dì hầu hạ liên mien, họ đánh đập dì tàn tệ. Kết quả mặt dì lại tím bầm, mình mẩy dì lại sứt nát.

Dì Nuôi tủi cực chịu không nổi, tiến về nhà bà ngoại tôi. Vợ chồng anh thợ mộc cũng chẳng thêm ngó tới. Buổi tối hôm dì xách khăn gói bước vào nhà, mắt dì đầm lệ. Bà ngoại tôi khêu to ngọn đèn dầu lạc ôm lấy dì mà khóc. Mẹ con đùm bọc nhau như xưa.

Bây giờ, ngày hai bận, dì Nuôi gánh đôi quang xảo và đôi xương sườn trâu, hót phân bò đem bán lấy tiền nuôi miệng. Từ hang cùng ngõ hẻm đến bãi trồng tha ma, nơi đâu có trâu bò bậy bạ là có dấu chân dì Nuôi. Bà tôi thấy dì Nuôi ốm yếu xanh xao, làm việc vất vả, bà liền nghĩ cách gửi dì Nuôi ở với mẹ tôi. Bà cất công nửa tháng đi hỏi ý kiến con gái.

Đạo ấy, cậu tôi buôn bán thua lỗ, cửa hàng trên thị xã phải nhường cho người khác. Cậu tôi dọn nhà xuống chợ huyện Tiền Hải trốn nợ và đổi nghề. Mẹ tôi vốn gầy yếu sẵn nay bị sa sút không thừa tiền mượn người làm phải cáng đáng mọi việc vặt. Thấy bà ngoại tôi bảo cho dì Nuôi giúp đỡ, mẹ tôi thuận ngay. Cuối mùa thu năm ấy, dì Nuôi theo bà ngoại tôi, cuộc bộ ngót hai ngày từ làng Thanh Triền huyện Hưng Nhân tới ngã ba chợ huyện Tiền Hải.

Có dì Nuôi, gia đình tôi nhận nhíp hẳn lên. Mẹ tôi nhàn nhã bớt thở dài. Chị Thùy cả ngày nằm dài trên võng đọc tiểu thuyết. Dì Nuôi ít khi ngừng tay, hình như không làm việc, dì thấy khó chịu hay sao ấy ? Hết gánh nước quét nhà, thổi cơm lại giặt giũ quần áo, tắm rửa dùm chị em tôi. Dì hiền lành ít nói. Có nói, thì chỉ nói chuyện bác Khoát tôi bị ma hành hạ, ăn đất ăn cát, len lỏi vào bờ ao bờ ngói. Nghe dì Nuôi kể chuyện ma, đêm đêm anh em tôi giật mình, sợ muốn chết. Gia đình tôi ai cũng thương dì. Nhất là mẹ tôi. Luôn luôn mẹ tôi khen dì nhanh nhẩu, khen chán lại trách dùm số kiếp dì. Mẹ tôi cảm ơn bà ngoại, hễ sẵn dịp mẹ tôi còn khóc lóc, mẹ tôi bảo thương bà ngoại và gửi biếu mấy đồng bạc.

Ngày dì Nuôi mới đến, gầy đét tựa con cá mắm, mắt dì lũng sâu dễ sợ. Vậy mà sau ba tháng, dì béo trắng ra, mẹ tôi sắm sửa quần áo đẹp cho dì. Nói là sắm, chứ sự thực đây là tiền công của dì. Một bạn em tôi hồn láo với dì, mẹ tôi mắng mỏ nó và bắt chúng tôi phải lễ phép với dì, phải gọi dì bằng dì, xưng cháu, cảm gọi xách mé. Bên ngoài, người ta tưởng dì là con ở. Nghĩ tội nghiệp dì. Cậu tôi bữa ăn nào cũng nhìn dì nói đùa, khen dì xinh đẹp.

Mẹ tôi lờm cậu tôi, đôi con mắt dài thườn thượt. Cậu tôi phớt tỉnh, đôi lúc cậu tôi bốn cợt quá sỗ sàng.

Nhiều lần mẹ tôi đi chợ vắng, tôi gặp cậu tôi xuống bếp chuyện trò với dì Nuôi. Cậu tôi dúm tặn túi áo dì mấy đồng bạc. Dì Nuôi len lén ngó trước ngó sau rồi móc ra trả lại. Cậu tôi nắm tay dì, kề sát miệng gần má dì, thầm thì những câu gì mà tôi không rõ. Tôi chỉ thấy mặt dì Nuôi đỏ bừng.

Tôi tưởng cậu tôi đùa dì như cậu tôi thường bông đùa trong các bữa ăn có mặt mẹ tôi. Trẻ con làm sao mà biết chuyện người lớn. Bảy giờ, tôi mới nghỉ anh em họ hàng í tai lấy nhau. Cậu tôi, vợ con đầy đàn, đâu có vợ vẫn vợ hai vợ ba. Chuyện cậu tôi cho tiền dì Nuôi, nắm tay dì, chỉ mình tôi biết. Tôi chẳng nói với ai. Nói được ích gì, nhỡ bị mắng thì chết. Cứ vậy, chuyện kéo dài mãi tới mùa xuân năm sau.

Dì Nuôi ốm mất gần tuần lễ. Dì buồn nôn mà nôn ọe tràn ra nước bọt. Tôi thấy dì hay ăn chanh, ăn khế chấm muối. Và dì mệt mỏi, biếng nhác công việc, dì nằm trên chõng thờ hõn hển. Sự thay đổi bất thường này khiến mẹ tôi nghi ngờ. Một đêm vào quãng mười một giờ, tôi giật mình vì bỗng nghe tiếng nói. Nhà chúng tôi chật chội, ba anh em trai tôi ngủ một giường, chị Thùy ngủ một giường, cậu tôi ngủ một giường căn nhà trên, dì Nuôi ngủ nhà dưới cạnh bếp. Bởi vậy, tôi có thể lắng tai theo dõi cuộc đầu khẩu của mẹ tôi. Thình thoảng cậu

43 | Ánh Lửa Đêm Tù

mợ tôi cũng thường cãi nhau về ban đêm hoặc chuyện tiền nong hoặc vì chuyện buôn bán. Đêm nay, chuyện khác quan trọng hơn. Mẹ tôi hỏi :

- Cậu ngủ với nó à ?

Cậu tôi nín thinh. Mợ tôi cau có :

- Sao cậu không trả lời

- Trả lời gì ?

- Có phải cậu ngủ với nó không ?

Cậu tôi đánh trống lảng :

- Mợ để im tôi nói.

- Chẳng nói gì cả, cậu trả lời tôi đi, có phải cậu ngủ với nó không ?

- Sao mợ ngu thế ?

- Ngu à ? Cậu bảo tôi ngu à ?

- Thôi, tôi xin mợ, nói khẽ đủ nghe thôi chứ. Mợ hét lên thế con cái nó biết thì sao ?

- Biết chứ sao ? Hừ, biết thì nó kinh tởm cái mặt bố nó chứ sao ?

Tôi vẫn chưa hiểu «nó» là ai và chuyện gì chúng tôi sẽ kinh tởm cậu tôi. Đang phân vân thì chị Thùy rón rén sang phía giường tôi. Chị nói thầm :

- Gì thế Vũ ?
- Em không biết.
- Mà thức lâu chưa ?
- Em mới thức.
- Tao về giường tao đây.
- Vâng.

Chị Thùy làm đứt khúc câu chuyện kỳ bí tôi đang theo dõi. Chẳng biết từ nãy, cậu có nói thêm câu nào không. Tự nhiên Yên hẳn. Được một lát, mợ tôi mĩa mai :

- Tởm, thật kinh tởm.
- Tởm cái gì ?
- Còn cái gì nữa, tối nào cậu cũng mò xuống ôm ấp nó hử ?
- Tôi đã bảo mợ, xin mợ để tôi...

45 | Ánh Lửa Đêm Tù

Mợ tôi ngắt là cậu tôi :

- Chẳng để gì cả, cậu thú thật đi, cậu ăn nằm với nó hờ ?

- Ăn nằm bao giờ ?

- Cậu đừng chối nữa, nó nói hết rồi, nó có chữa !!!

- Nó nói hờ ?

- Phải, nó không nói nhưng ồm nghén chó nó cũng biết, không cậu ngủ với nó thì chó ngủ với nó hay tự dưng nó có chữa ?

Cậu tôi hết cãi. Đường như cậu tôi vờ ngủ. Mợ tôi đập mạnh vào người cậu tôi :

- Đừng vờ ngủ, bây giờ cậu tính sao ? Tôi không ngờ cậu tôi tệ thế ! Đi ngủ cả với con Nuôi gấp phân trâu, rồi nó biết tay tôi.

Tôi ngạc nhiên hết sức tưởng tượng. Thì ra cậu tôi «ăn nằm» với dì Nuôi đã có chữa.

- Tôi xin mợ, vì tôi thương mợ, tôi mới làm vậy.

- Thương gì thôi, cậu chỉ muốn sướng cái thân cậu.

- Tôi lấy nó đỡ phải mượn con ở.

- Cậu nói trơ trẽn quá, thật nhục nhã. Thiên hạ người ta biết thì người ta cười cho mục mả. Trời đất ơi !

Mợ tôi khóc nức nở. Giường bên, chị Thùy cũng khóc thút thít. Cậu tôi nằm im. Cả đêm ấy, mợ tôi thức để vật mình vật mầy. Sáng sau, mắt mợ tôi sưng húp lên. Mợ tôi và chị Thùy bỏ ăn hai bữa. Tôi bắt đầu ghét cậu tôi, tôi thương mợ tôi nhưng tôi cũng thương dì Nuôi. Chắc dì sẽ khổ lắm đây. Đối với tôi, dì Nuôi lúc nào cũng là dì Nuôi. Nghe mợ tôi kể chuyện cuộc đời thơ ấu của dì, có bạn tôi đã rơm rớm nước mắt. Tôi biết mợ tôi sắp bạc đãi dì Nuôi. Phải chi dì có chữa với anh thợ mộc nhà quê thì đời dì an phận và sung sướng.

Sự phỏng đoán của tôi đúng hết. Mợ tôi thu thập hết quần áo đẹp của dì Nuôi bỏ tủ khóa kỹ, sợ dì trốn đi. Mợ tôi gọi dì là «con đĩ». Mợ tôi nói quá đáng : «Con đĩ mày cướp chồng tao». Bữa cơm mợ tôi cầm chỉ không cho dì Nuôi ăn cùng mâm. Mợ tôi bắt anh em tôi gọi dì là «Con đĩ Nuôi». Khi bót tức, mợ tôi dặn thêm : «gọi là cô Nuôi và xưng tôi». Đang gọi dì Nuôi xưng cháu, nay bỗng chốc mợ tôi bắt buộc xưng hô khác, ngượng mồm quá. Mợ tôi cư xử với dì thật tàn nhẫn. Đạo này, ban đêm mợ tôi đi tiểu vào xô, sáng sáng sai dì Nuôi đem đổ. Quần áo bẩn thỉu mợ tôi cũng bắt đi giặt giã. Khốn nạn thân dì quần quật tới ngày trong sự hằn học,

oán ghét của mẹ tôi. Cậu tôi không an ủi, không hỏi han gì lấy một tiếng sau khi biết vì cậu tôi mà dì Nuôi mang bụng dạ chữa, chịu trăm tội tình cay đắng. Sự thờ ơ lãnh đạm của cậu tôi khiến tôi bất bình. Tôi đã chứng kiến cậu tôi nắm tay dì Nuôi trong bếp, tôi lại chứng kiến cậu tôi bạc đãi dì Nuôi. Ở nhà chỉ còn tôi thương dì. Các em tôi bé bỏng không thềm đêm xía. Chị Thùy, chị ấy xía xói dì Nuôi, chửi mắng không ngưng miệng.

Duy có điều lạ nhất là dì Nuôi luôn ngậm miệng. Dì chưa hề cãi lại hay khóc lóc mỗi lần bị hắt hủi. Tại hai mươi mấy năm dì đã quen chịu đựng hay trời đầy dì Nuôi xuống trần gian để ngậm miệng trọn cuộc đời ? Một hôm dì Nuôi ốm, dì ngủ mệt quên dậy nấu nước. Mẹ tôi la hét om sòm. Không thấy dì Nuôi lên tiếng, mẹ tôi lon ton chạy xuống bếp, kéo chặn cửa dì Nuôi đang đắp, vất khỏi giường. Giật mình, dì Nuôi mở mắt. Mẹ tôi tiện tay tát dì Nuôi một cái nẩy đom đóm. Dì kêu la đau đớn.

Tôi vội vàng tôi xem. Chị Thùy cũng tới. Cậu tôi biết chuyện xảy lỗi thôi, bỏ đi. Mẹ tôi nghiêng răng chỉ ngón tay, đe dọa dì :

- Mày mở miệng hở ? Ốm gì mày, ốm vờ !

Dì Nuôi nhăn nhó :

- Em ôm thật chớ ôm vờ làm gì ?

- Tao không chị em với mày, tao là chủ mày, con đĩ !
Để xem mày ôm thế nào. Con Thùy đâu ?

Chị Thùy nhanh nhẩu :

- Dạ mợ sai gì con ạ ?

- Múc chậu nước.

Chị Thùy hấp tấp bưng nước đến. Mợ tôi với lấy, hắt ướt hết thân thể dì Nuôi. Trời tuy cuối mùa xuân nhưng vẫn còn lạnh buốt. Dì Nuôi bị sốt rét nên run rẩy thảm thương. Nhìn dì Nuôi áo quần thấm nước, đứng nép cạnh tường, mắt ngầu đỏ, tôi ôm mặt khóc. Dì Nuôi đưa tay vuốt mặt, đoạn dì nói :

- Chị ác lắm.

Mợ tôi lồng lộn

- Tao sẽ xé xác mày ra, con đĩ.

- Chị không có quyền.

- Không có quyền hả ?

Nói rồi, mợ tôi xông lại, ôm người dì Nuôi, đấm thùm thụp. Dì Nuôi gỡ tay mợ tôi ra, dì dùng sức khỏe của dì

đẩy mợ tôi ngã. Mợ tôi không được dịp vu khống :

- A... con dĩ mày giỏi, mày dám đánh tao.

Mợ tôi rút guốc phang lia lia khắp mặt dì Nuôi, chị Thùy bênh mẹ cũng nhảy tới cầu xé dì. Chị ấy ngoái cổ dục tôi :

- Nó đánh mợ mày đứng nguyên hờ Vũ

Tôi nín thinh. Đánh dì Nuôi hả tay, mợ tôi buông dì, đứng xĩa xối. Chị Thùy nắm cổ áo tôi.

- Sao mày không bênh một

- Em không dám đánh dì ấy.

Chị Thùy vung tay tát tôi một cái quát :

- Cấm mày gọi con dĩ Nuôi là dì.

Tôi phần đau, phần uất ức, cãi bừa :

- Là dì không gọi là dì chớ gọi là cái gì ?

- Mày gân cổ với tao hờ ?

- Ủ đây.

Dứt lời tôi bỏ chạy. Ngay buổi trưa đó, đợi mọi người thiêu thiêu ngủ, tôi rót nước nóng và mang hai viên thuốc ký ninh cho dì uống. Tôi mua dầu nấu cái bánh cuốn mời dì ăn. Nhờ tiêm thuốc, tuần lễ sau dì khỏi. Nhiều lúc nhà vắng vẻ, tôi nằng lén xuống bếp gặp dì. Dì hay ngồi vá lại những miếng áo rách do mẹ tôi cầu xé. Tôi nói :

- Dì Nuôi ạ, cháu không muốn gọi dì bằng cô hay «con đỡ» đâu, tại mợ cháu bắt gọi...

Dì Nuôi cúi xuống vờ gãi chân :

- «Anh» gọi tôi bằng gì cũng được.

- Sao dì gọi cháu bằng anh ?

- Mợ anh bảo dì... à quên, bảo gọi thế.

- Mặc kệ mợ cháu, hể không có ai thì cháu gọi dì bằng dì, hể có ai thì cháu gọi dì bằng cô, dì nhé !

- Tùy anh.

- Đấy, dì cứ gọi cháu là anh mãi. Cháu phải gọi dì là cô Nuôi và cháu thấy mợ cháu bắt nạt dì, cháu khổ lắm, dì có biết cháu khổ không ?

- Dì biết, cháu tốt quá, cháu giống bà ngoại như đúc.

Dì Nuôi đưa gấu quần lau mắt. Dì bảo :

- Góm con muỗi bay vào mắt cay ghê !

Nhưng tôi hiểu dì giả vờ, dì đã khóc vì cảm động và ít ra giữa nơi thù hằn, giả dối này, dì vẫn còn tìm được tấm lòng thương yêu thành thực của thằng bé mười ba tuổi là tôi. Tự nhiên tôi muốn khóc, khóc thật to, song tôi sợ mợ tôi nên cố nén, tuy thế, nước mắt ứa dần lăn tăn trên đôi má, tôi hỏi dì

- Sao dì không về ở với bà ngoại cháu ?

Dì Nuôi đau đơn trả lời :

- Không về vì dì sắp có con.

- Có con dì thích có không ?

- Thích chứ, cháu có thích không ?

- Có đi ạ ! À, con dì là em cháu hử dì ?

- Ừ.

- Dì định đặt tên nó chưa ?

- Đợi xem con trai hay con gái đã chứ.

- Dì thích con trai hay con gái hử dì ?

- Con nào cũng thích.
- Con trai thích hơn dì ạ.
- Sao cháu biết ?
- Con trai mới nuôi được mẹ và biết bênh vực mẹ.
- Ai dạy cháu thế ?
- Tự nhiên cháu nói, chả ai dạy sót cả.

Dì Nuôi buồn thiu. Tôi ngỡ câu trả lời của tôi làm dì buồn nên mỗi bận ngồi thủ thủ với dì, tôi thường lảng tránh khi thấy mắt dì đỏ ngầu muốn khóc. Khi khác, dì Nuôi ra sông gánh nước, tôi đợi dì ngoài biển, mua biếu dì dăm ba cái bánh rán hay mấy cục kẹo vùng.

Dì vừa ăn vừa hỏi :

- Tiền đâu cháu mua đấy ?
- Tiền quà đi học của cháu.
- Cháu không ăn cắp của mợ chứ ?
- Không

Dì Nuôi bảo tôi dì sợ nhất bị người ta nghi mình ăn cắp. Tôi thì khác, nếu túng tiền tôi dám xoay trộm mua

quà mời đi ăn để đền bù những lần trước mặt mẹ tôi, tôi đã bấm bụng gọi dì bằng «con Nuôi», xưng «tôi» lạnh nhạt. Dì Nuôi quý mến tôi, cho bất cứ thứ gì, dì cũng nhận với tất cả tấm lòng cởi mở. Nhìn dì cắn viên kẹo ròn tan một cách ngon lành tôi chợt nhớ tới cuộc đời hẩm hiu của dì. Bất giác, tôi lại rầu rầu nói :

- Dì ơi, từ bé đến giờ dì có mong ước chi không ?

- Không.

- Cháu đã mong ước, dì ạ.

- Thế à, cháu mong gì ?

- Cháu mong Tết, mẹ cháu may áo đẹp thì đúng Tết cháu diện áo đẹp.

- Sướng nhỉ ?

- Vâng, dì cũng mong giống cháu chứ ?

- Hồi ở với bà ngoại cháu, dì nuôi con gà mái ấp, dì mong nó xuống ổ, dì có đàn gà con. Dì bán đi mua cái khăn vuông chúc bấu với cái gương tây nhưng..

- Nhưng sao hờ dì ?

- Nhưng con gà mái bị cúm chết toi !

- Hoài của, dì làm thịt nó dì ăn phải không dì ?
- Ăn gà phí của, dì đem bán lấy đồng bạc.

Dì Nuôi sầu đau như vậy đây, mộng ước đơn sơ mà chẳng thành. Quê ngoại nhà tôi nghèo quá, đất cày không lên cơm áo khiến dì Nuôi phải lưu lạc xuống miền bẽ quạnh hiu này nghe mẹ tôi sỉ vả :

- Tao cho mày thuê chồng tao, mày phải è lưng ra làm việc, con đĩ ạ. Vì mày mà tao khổ cực trăm bề.

Trí óc non nớt của tôi không dè tưởng đến sự cho thuê chồng và bắt dì Nuôi phụng sự. Kể mợ tôi nói tạm đúng một phần, vì từ ngày xảy ra chuyện như nhuốc này, cậu mợ tôi cãi nhau luôn. Mợ tôi hết trách cậu tôi lại trách bà ngoại. Xưa kia mợ tôi hằng cảm ơn bà ngoại, nay cần năn, oán hận bà. Bà ngoại tới thăm con cháu, mợ tôi bỏ về bực tức, cau có. Chán rồi, mợ tôi chửi bới, đánh đập dì Nuôi. Chung quy chỉ tại cậu tôi.

Ngày tháng trôi rất nhanh, bụng dì Nuôi mỗi ngày một to. Cậu mợ tôi sợ mang tiếng nên bàn nhau đuổi dì Nuôi về quê nội nhà tôi ở làng ô Mễ cách Tiền Hải chừng ba mươi cây số ngàn. Buổi chiều hôm đưa dì Nuôi vào bến đò Cơ Rồng đi dọc đến phủ Kiến Xương cho đỡ một thôi đường dài, tôi níu tay dì tặng dì hai

đồng bạc. Nước mắt tôi chảy ròng vô miệng, mẩn mẩn mùi vị nghẹn ngào. Tôi khe khẽ nói :

- Cháu không có nhiều, dì cầm tạm tiêu vật.

Dì Nuôi gượng gạo mỉm cười. Trong đời tôi, tôi sẽ nhớ mãi nụ cười lệch lạc, méo mó trên khuôn mặt người đàn bà không ái tình trai gái ấy. Dì Nuôi quăng cái bị hành lý xuống đất, dì ôm lấy tôi hôn nhẹ lên má tôi, lên môi tôi. Bấy giờ tôi ngạc nhiên và xấu hổ ghê lắm, nhưng bây giờ tôi mới hiểu dì Nuôi đã dồn hết cả tấm lòng biết ơn tôi vào thứ hôn quê mùa, phác thực mà tôi tin chắc rằng cậu đã dạy dì tưởng như thế là yêu thương, quý hóa. Tôi đưa tay chùi nước bọt của dì dính trên má tôi. Dì Nuôi buông tôi ra, dì bảo :

- Cho dì nhiều rồi.

- Ít quá, dì ạ !

- Cháu giống bà ngoại như đúc.

Câu nói ấy dì lập đi lập lại nhiều lần. Lần nào tôi cũng cảm động. Tôi rút khăn lau nước mắt nhìn dì Nuôi xuống đò.

Ở quê nội, dì Nuôi sống lủi thủi một mình. Bà nội và các cô tôi nghe mợ tôi đặt điều xúi bậy, ghét dì Nuôi hết

chỗ nói. Dì Nuôi thật thà, ngay thẳng, quen chịu đựng thành thử dễ bị bắt nạt. Các cô tôi có dịp xuống Tiền Hải chơi hay nói xấu dì Nuôi để tăng công chị dâu cả, để khi về xin tiền nong dễ dàng.

Thuở xưa thì ở ngoại, nay thì ở quê nội nhà tôi, vẫn ăn thứ cơm hầm trộn ngô, khoai với vài quả cà thối, mấy cuộn rau già chan thêm tí nước cây mận chát, dì Nuôi trả nợ miệng bằng những ngày ê chề, bằng những đêm sâu thở dài. Tôi hình dung ra dì Nuôi đang gánh đôi quang xảo hót phân trâu bò cùng đường cùng xóm để đổ xuống ao làm mỗi nuôi cá mè, rồi cuối năm bắt cá, may lắm dì được găm mấy cái xương thừa, hoặc dì Nuôi đang hót phân lợn bón ruộng mạ, hoặc dì Nuôi đang cạp rỏ cá, hoặc dì Nuôi đang vạt tép quanh ao, hoặc dì Nuôi đang chống mông ở bờ ruộng mò cua, hoặc nữa dì Nuôi đang phòng mang trộn mắt thối bụi nhùi. Ôi, những cái hoặc dài lê thê và căm nín cơ hồ đã làm cho linh hồn dì Nuôi đau khổ.

Sống khôn nạn mãi tới ngày hạn định, dì Nuôi sinh hạ được thằng con trai. Tin mừng của dì, mợ tôi đứng dưng và lo ngại. Mợ tôi sợ sau này nó hiền hách hơn chúng tôi, sợ phải chia gia tài dù gia tài chẳng có mớ gì đáng giá, vân vân. Than ôi ! Mợ tôi lo sợ sớm quá nên Trời Phật độ trì. Trời Phật bắt con dì Nuôi chết

yếu. Con dì chỉ khóc hộ dùm dì đúng mười ngày. Mợ tôi vờ sụt sịt thương hại. Rồi lập tức mợ tôi về quê nội dụ dỗ, dọa nạt dì Nuôi. Dì Nuôi ngu dốt, dì nghe nói không giấy tờ bị bắt, dì lo cuống cuống. Mợ tôi khôn khéo dùng thủ đoạn cuối cùng này để kéo dì Nuôi xuống Tiền Hải hầu hạ gia đình tôi như xưa. Dì Nuôi bùi tai (luôn luôn dì bùi tai) quên chuyện cũ.

Gặp lại tôi mừng suýt khóc. Bây giờ tôi tha hồ gọi dì bằng dì, mợ tôi thôi ngăn cấm. Chị Thùy cũng dì dì cháu cháu rồi rít. Mợ tôi sẵn đón chị chị em em, cậu tôi kín đáo hơn tuy tình cảm đã bộc lộ. Thỉnh thoảng có những chiều mưa buồn, dì Nuôi thương tiếc con ngồi khóc rung rức. Khóc chán, dì gọi tôi khoe :

- Thăng bé to lắm, cháu ạ !

- Thế hờ dì ?

- Ừ, giá nó sống bằng tuổi cháu nó to gấp hai cháu ấy. Cháu gầy quá.

- Tại cháu lười ăn.

- Tại hay nghịch thì có, cháu chăm học ngày sau kiếm tiền nuôi dì nhé !

- Vâng.

Mợ tôi ngán ngẩm tính bần tiện của cậu tôi nên cẩn thận bắt ngay cái đinh khuy vào cửa buồng dì Nuôi. Ban đêm mợ tôi khóa chặt, sáng mợ tôi dậy sớm mở khóa. Có lần đau bụng quá, dì Nuôi đập cửa thành thành. May mợ tôi tỉnh ngủ, chứ không dì Nuôi đã bậy ở trong buồng rồi. Công việc bề bộn, dì Nuôi phải làm mưa mặt song dì chẳng phàn nàn gì cả. Tôi đã tưởng nếp sống của dì lắng sâu xuống, sâu xuống mãi. Dì sẽ trở thành thứ tôi mợ cho đến khi già nua bệnh tật. Dì chết và người ta chôn dì ngoài nghĩa địa. Người ta quên đi, mợ của dì quanh năm thiếu hương khói, hoang vắng như đời dì thuở sinh thời.

Nhưng tôi lầm. Ba tháng cầm tù, canh gác dì Nuôi đã chán, mợ tôi tin tưởng cậu tôi hồi hận. Ai ngờ dì Nuôi lại có những ngày buồn nôn, thèm ăn khế ăn chanh. Và có những đêm ngồi rửa rói cậu tôi rồi khóc nước nỡ, sáng dậy, mắt mợ tôi sưng mọng lên.

Tám thảm kịch cũ tái diễn. Sân khấu vẫn từng ấy nhân vật. Dì Nuôi sắm vai kẻ bị hành hạ, cậu tôi sắm vai kẻ vô trách nhiệm tồi tàn; mợ tôi sắm kẻ đánh ác, chị Thùy sắm vai phụ cạnh mợ tôi, hẹp hòi và thiếu tình thương nhân loại. Các nhân vật quấy lộn vở kịch đời mỗi ngày nhiều sen nhiều cảnh. Tôi và tụi em nhỏ làm khán giả. Hoan hô chị Thùy và mợ tôi là mấy thằng nhãi, còn tôi

có nhận xét riêng, tôi thấy dì Nuôi đóng kịch thật quá khiến tôi thương cảm.

Vở kịch dài ngót năm tháng, dì Nuôi bị đuổi về quê nội đóng tiếp vở kịch đối với các nhân vật làng Ô Mễ. Dì Nuôi lại sanh con trai. Đứa này sống lâu hơn đứa trước năm ngày. Rồi mợ tôi chưa kịp về dự dỗ, dọa nạt, thì dì Nuôi đã cuốn gói trốn mất. Sau đó chiến tranh tràn lan, không ai rõ dì Nuôi đi đâu.

Ngày vào đất Tề, tôi được tin dì Nuôi về sống với bà ngoại tôi. Pháp hành quân qua làng Thanh Triều đốt nhà, giết người. Dì Nuôi bị năm sáu thằng lính đen trắng thay phiên nhau hãm hiếp sau vườn nhà bà ngoại. Dì đau đớn chết ngay tại chỗ. Dì Nuôi chết nhục nhã hơn tôi đoán cho dì. Thôi, chết, đời dì hết khổ sở.

Trước kia, hồi còn là chú học trò non dại, tôi đã từng mong dì Nuôi có đứa con để an ủi dì. Nhưng nghĩ rằng thà bây giờ dì Nuôi đừng có con. Bởi vì nếu dì có con gái thì xã hội thêm một kẻ khốn nạn, và nếu dì có con trai thì xã hội thêm một kẻ thù.

Dì Nuôi kính mến ! Chỉ dì câm nín được trọn cuộc đời còn cháu câm nín không chịu nổi. Nên cháu viết truyện này kính tặng dì.